

διαπραγματεύσεις και διωρίσθη μετά τὴν ἐπανάστασιν τοῦ ιουλίου σύμβουλος τοῦ κράτους και γενικὸς γραμματεὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν οἰκονομικῶν (κατὰ αὐγούστου), ὑπὸ δὲ τὸν Lafitte (κατὰ νοέμβριον τοῦ 1830) ὑπογραμματεὺς τοῦ κράτους. Εἰς τὴν βουλὴν εἰσῆλθεν ὡς βουλευτής τῆς πόλεως Aix. Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Lafitte κατὰ μάρτιον τοῦ 1831 ἔμεινεν ὁ Θιέρσος ἐν τῇ αὐτῇ θέσει ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τοῦ Casimir Périer, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Périer ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς II ὁκτωβρίου 1832. Τὸν δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγένετο ὑπουργὸς τοῦ Ἑμπορίου και τῶν δημοσίων ἔργων, και διεκρίθη ἐν τῇ θέσει ταύτῃ διὰ τῆς ιδρύσεως πολλῶν κοινωφελῶν ιδρυμάτων και οικοδομῶν, ὥσαύτως δὲ και δι' ἔργων κολακευόντων τὰς βοναπαρτιστικὰς πάραδοσεις. Ἀπὸ τῆς 13 δεκεμβρίου 1834 ὁ Θιέρσος ἦτο μέλος τῆς Ἀκαδημίας. Ἐνῶ αφ' ἐνδός ἤξενε ωντὸν τὸν αὐλήν, διετήρει αφ' ἐτέρου φιλικᾶς σχέσεις πρὸς τὸ φιλελεύθερον κόμμα. Ὅπο τοιαύτας περιστάσεις ἔρεινεν ἐν τῷ κατὰ τὴν 4 ἀπριλίου 1834 μετασχηματισθέντι ἀνακτοβουλίῳ και ἀνέλαβε πάλιν τὸ ὑπουργείον τῶν ἑσωτερικῶν. Ἡ αὐστηρότης ὅμως και δραστηριότης του κατὰ τῶν δημοκρατικῶν στάσεων ἐν Παρισίοις και ἐν Λυδωνίᾳ προσεπόρισεν αὐτῷ τὴν διαρκῆ ἔχθραν τῶν πρώην δημοκρατικῶν φίλων του. Ὅτε τὸν φεβρ. τοῦ 1836 τὸ πολλαχῶς τροποποιηθὲν ὑπουργεῖον ἀπεχώρησε, ἔλαβεν ὁ Θιέρσος τὴν προεδρίαν τοῦ νέου ὑπουργείου και τὸ χαρτοφυλάκιον τῶν ἑξωτερικῶν. Ἐν τῇ ἑσωτερικῇ πολιτικῇ ἐνδιδων εἰς τὰς εἰσιγήσεις τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, ἤθελησε νὰ προβῇ ὑπὲρ τῶν φιλελεύθερων ἐν Ἰσπανίᾳ ἀλλ' εὗρεν ἀκαταμάχητον ἀντίστασιν ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως, οὕτως ὥστε τῇ 26 αὐγούστου ἀπεσύρθη και ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Τῇ 1 μαρτίου 1840 ἐγένετο πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου και ὑπουργὸς τῶν

ἑξωτερικῶν. Ὡς τοιοῦτος διέταξε ν' ἀνακομισθῆ ὁ νεκρὸς τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος ἐκ τῆς Ἀγίας Ἐλένης, ἀντετάχθη πρὸς τὴν τετραπλῆν συμμαχίαν τῆς 15 ιουλίου, ἥθελε νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ἀντιβασιλέα τῆς Αιγύπτου, και προύκάλεσε τὴν περὶ ὁχυρώσεως τῶν Παρισίων ἀπόφασιν. Ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς δὲν ἦτο φίλος τοῦ πολέμου, ὁ Θιέρσος ἔδωκε τὴν παραίτησίν του τῇ 20 ἑκταβρίου 1840. Μετὰ νέου ἡλιου ἐπιδοθεὶς εἰς τὸ ἀρχαῖον τοῦ σχέδιον, τοῦ νὰ συγγράψῃ τὴν ιστορίαν τοῦ Ναπολέοντος, περιηγήθη πρὸς τοῦτο τὰ πεδία τῶν μαχῶν ἐν Γερμανίᾳ και Ἰταλίᾳ. — Κατὰ τὸ πράξικόπημα τῆς 2 δεκ. 1851 ὁ Θιέρσος, ὡς ἀντενεργήσας εἰς τὰ σχέδια τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, συνελήφθη και ἔξωσθη ἐκ τῆς χώρας. Ἀφοῦ ἐπὶ τινὰ χρόνον διέτριψεν ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἐλβετίᾳ και Ἰταλίᾳ, ἔλαβε πάλιν τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν, ἔνθα ἐπεδόθη εἰς ιστορικὰς μελέτας, τῶν ὅποιων καρπὸς εἶναι τὸ ἐν Παρισίοις ἐκδοθὲν τῷ 1845—62 ἔργον του «*histoire du Consulat et de l'Empire*». Κατὰ τὰς νέας ἑκλογὰς τοῦ 1863 ἔξελέχθη ἐν Παρισίοις μέλος τοῦ νομοθετικοῦ σώματος και ἀνέπτυξεν αὐθίς ἐν ταῖς τάξεσι τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ ῥήτορικὴν δεινότητα. — "Οτε τὸν ιούλιον τοῦ 1870 Ναπολέων Γ'. ἐκήρυξε τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Γερμανίαν, ὁ Θιέρσος ἦτο εἰς ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες ἀπεδοκίμασαν τὸ παράτολμον τοῦ διαβήματος τούτου, ἀποφανθεὶς ὅτι «ἡ εὐκαιρία πρὸς τὸν πόλεμον δὲν ἦτο κατάλληλος και ή Γαλλία δὲν ἦτο παρεσκευασμένη ἀρκούντως». — Ἡ διπλωματικὴ δρᾶσις τοῦ Θιέρσου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου μέχρι τῆς διομολογήσεως τῆς εἰρήνης, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστή. Τῇ 31 αὐγούστου 1871 ἔξελέχθη ὁ Θιέρσος «Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας» διὰ τρία ἔτη, ἀλλὰ παρητήθη τῇ 23 μαΐου. Ὁ Θιέρσος ἀπέδανε τῇ 3 σεπτεμβρίου 1877, ἐν ἡλικίᾳ 80 ἔτῶν ἐν Παρισίοις.

Δ. Β.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑΝΟΥ.

Τὸ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΗ.

 σμὲν ὑπὲρ τὰ μέσα τοῦ πρώτου αἰῶνος μετὰ Χριστόν. Ἐν Ῥώμῃ ἀνάσσει ὁ ἀπαίσιος Νέρων ἀφ' ἐνός, και ἡ φαυλοτάτη ἀκολασία ἀφ' ἐτέρου. Ὁ Νέρων, ἡ ἀρνησις αὐτῇ πάσης ἐννοίας ἡμερότητος και ἀνθρωπισμοῦ κηλιδοῖ τὸν θρόνον τῶν Καισάρων, τῶν διαδεχθέντων τοὺς αὐστηροὺς ἥγετας τοῦ πάλαι Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ. Ἀχαλίνωτον τὸ θηρίον, ὑπὸ δινθρώπου μορφήν, βουλιμιῶν ἀκορέστως τὸ αἷμα, ἀφέθη ἥδη εἰς τὰ τρομερὰ αὐτοῦ ἔνστιγκτα. Ὁ ἀδελφός του, ἡ σύζυγός του, ἡ μήτηρ του αὐτῇ ἔπεσαν ἀλλεπαλλήλως θύματα τῆς αἱμοχαροῦς λύσσης του. Πᾶσα φωνή, ἐκτὸς τῆς σφαγῆς και τῆς κραυτάλης ἐσιώπησεν εἰς τὸ στῆθός του. Ἡδη ἐν μέσῳ ἀκολάστων συμποσίων, συμπληρῶν τὰς ἀναθυμίασεις τοῦ οἴνου διὰ τῶν ἀτραῦν τοῦ αἴρατος ὅπερ πρὸ μικροῦ εἶχε χύσει, μελετᾶ ὁ ἀλιτήριος νῦν καύση τὴν Ῥώμην. Τὸ αἱμοσταγές ἔγκλημα, ἡ ἔκλυσις, τὸ δονειδος, ὑπὸ τοῦ Νέρωνος χειραγωγόμενα καλύπτουσι και διέπουσι τὴν Ῥώμην. Δὲν εἶναι πόλις. Εἶναι χαματυπεῖον ἀτελεύτητον ἐν ὧ παραφρόνως ὄργιαζει ἡ κτη-

νωδεστάτη ἀπόλαυσις και ἡ ἐγκληματικωτέρα βδελυρία και ἡ σφαγή.

* * *

Περιεσφῶντο ὅμως ἐν Ῥώμῃ ἀνδρες ὀλίγιστοι τηροῦντες ἔτι ἀσβεστον τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὰ ἐκλειφαντα πολιτικὰ ἥδη τῆς ἡρωϊκῆς Ῥώμης. Εἰς τούτων ἦτο ὁ Λουκανός. Διανοίας ἔξαρσιν και στόματος εὐγλωττίαν δαψιλῶς εἶχε χαρίσει αὐτῷ ἡ φύσις. Ἀκόλουθος τοῦ Βιργιλίου ἦτο και τοῦ Κικέρωνος μημῆτής. Ὅπο τὰς Στοάς τῆς Ῥώμης, εἰς τὸν Φόρον, εἰς τὰς πλατείας και τὴν Ἀπάντας ὁδὸν ἀντάχει ἡ ἔμμουσος φωνὴ τοῦ Λουκανοῦ, και ὁ δικανικὸς αὐτὸν λόγος, ἐνώπιον τῶν δικαστῶν, ἡσφάλιζε τὴν νίκην ὑπὲρ τοῦ ὑποδίκου ὃν ὑπερησπάζετο. Καὶ ὅταν, κεκορεσμένος εὐφημιῶν και χειροκρητημάτων, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν ὡν τὰ στήθη εἶχε φλέξει τὸ πῦρ τοῦ λόγου του, ἀπεσύρετο εἰς τὰ ἄδυτα τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἐλάμβανεν ἀπὸ θήρης πολυτίμου πάπυρον κυλινδρικῶν συνεστραμμένον και ἐκεῖ, τὴν μνήμην τοῦ Βιρ-

γιλίου έπικαλούμενος και χρόνους ευκλείας και δυσκλείας μεστούς ἀνακαλῶν ἔχαρασσε τὴν Φαρσαλιάδα του, τὸ ἄφθιτον μνημεῖον ἐν ὧ μετὰ τῶν συμφορῶν τῆς ἀδελφοκτόνου ἕριδος καὶ τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν ἔμελπε τὰς ἑσχάτας ἀναλαμπὰς τῶν ἡρῷκῶν μεγαλουργηράτων τῆς Ῥώμης ἀτινα εἶχον ἐκπνεύσει καὶ ταῦτα εὐθὺς ὡς εἶχον ἐκπνεύσει αἱ ἀρχαῖκαι ἀρεταί, καὶ οἱ ἄνδρες οἵτινες, παρὰ πάντα τὰ ὀρμητικά αὐτῶν πάθη, ἐπαρκῶς ὅμως τὰς ἐξεπροσώπουν εἰσέτι. Οὕτω ἐν μέσῳ τῆς λατρείας τῶν Μουσῶν, θεραπεύων τὴν Ποίησιν, καλλιεργῶν τὴν ποικίλην τέχνην καὶ δύναμιν τοῦ λόγου, αἰρόμενος εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἡρῷκῶν ἐποχῶν τῆς Ῥώμης, ρεμβάζων τοὺς χρόνους ἑκείνους ὅτε ή ιδέα τῆς ἀστικῆς αὐστηρότητος καὶ ἀρετῆς εἶχον λάβει ἐν Ῥώμῃ καὶ εἰς τοὺς ἀκηλιδώτους ἀπογόνους τοῦ Ῥωμύλου τὴν τελειωτάτην αὐτῆς ἐνσάρκωσιν, οἰκείων τὴν σύγχρονον ἀδιλότητα, καὶ δὲ λοιύζων ἐπὶ τῶν ἐρεπίων τῆς τιμῆς καὶ τῆς δυνάμεως τῆς ἐκπεσόνσης Ῥώμης δύρχετο τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ὁ νέος Λουκανὸς ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ θείου του τοῦ Σενέκα καὶ τῆς θέας αὐτοῦ ἀντλῶν δοφίας καὶ ἐγκαρτερήσεως παραδείγματα, καὶ εἰς τὸ πλευρὸν τῆς περικαλλοῦς καὶ ἐναρέτου συζύγου του Πολίας Ἀρζενταρίας λησμονῶν, ἐν περιφρονητικῇ ἀδιαφορίᾳ, τὰς καλλονὰς τῆς Ῥώμης κεκηλιδωμένας τὰς πλείστας ὑπὸ τὸ στίγμα τῆς ἀκολάστου ἥδυπαθείας ἑταιρικῆς καὶ πανδήμου Ἀφροδίτης.

* * *

Κατ' ἀνεξῆγητον σύμπτωσιν ὁ Λουκανὸς ἦτο τοῦ Νέρωνος οἰκεῖος. Τὸ θηρίον μάλιστα, εἰς στιγμὴν ἀκατανοήτου νηφαλιότητος, είχεν ἀπονείμει αὐτῷ καὶ ὑψηλὰ δημόσια ὑπουργήματα. Ἄλλ' ὁ Νέρων ὑπελάμβανεν ἑαυτὸν καὶ ποιητὴν ἐν τῇ γραπτούπαι δὲ τοῦ στιχουργικοῦ τούτου κόρακος ἔχθναροντος τὸν σύγχρονον ἀετὸν κείται ἡ πρώτη αἰτία τῆς ἕριδος ἡτὶς ἔμελλε νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν καταστροφήν. Αἱ ἐπευφημίαι τῶν Ῥωμαίων ἐνωτιζομένων δημοσίᾳ τὰς ὑψηλὰς ἐμπνεύσεις τοῦ Λουκανοῦ ἐπλησσον δυσαρέστως τὸν γραπτούποντα Καίσαρα. Ὁ Λουκανὸς ἦ δὲν εἶχεν ἀποχρώντως ὅξὺ τὸ βλέμμα ὅπως διαγνώσῃ τὴν κοχλάζουσαν ἀπαρέσκειαν τοῦ Νέρωνος, ἢ διέγνω αὐτήν, ἀλλὰ φιλῶν πλειότερον τὴν ιδίαν δόξαν, καὶ τῆς ὄργης τοῦ αὐτοκράτορος τάσσων ὑπερτέρων τὴν θεραπείαν τῆς ιδίας φιλοδοξίας καὶ ματαιότητος, ἡδιαφόρησε. Ὁ Νέρων ἐξωργίσθη. Καὶ ὅτε ἐν ἀγῶνι ποιητικῷ ψάλλων ὁ Λουκανὸς τὴν εἰς τὸν ἄδην κάθοδον τοῦ Ὁρφέως καὶ τὸ ὑψος τῆς συζυγικῆς ἑκείνης ἀφοσιώσεως κατήγαγε πλήρη τὴν ποιητικὴν νίκην κατὰ τοῦ Νέρωνος ἐκτραγωδοῦντος τὴν ὑλιθεράν μεταμόρφωσιν τῆς ὄρφανῆς καὶ ἀπαίδος Νιόβης, ὁ Νέρων ἐξεμάνη καὶ ἤδη ἐψήφισεν ἐν ἑαυτῷ τὸν θάνατον τοῦ Λουκανοῦ: Κρυφίας ὄργης πάθος ἔβοσκεν εἰς τοῦ αὐτοκράτορος τὰ στήθη, ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦ ἡγεμόνος τῆς συγχρόνου ποιήσεως τὴν ψυχήν. Τὴν ὑλικὴν δύναμιν ἀσκῶν καὶ χειρίζομενος ὁ Νέρων ἀπαγορεύει αὐστηρῶς εἰς τὸν Λουκανὸν νὰ ἀπαγγέλῃ τοὺς στίχους του δημοσίᾳ. Ὁδύνη τότε κατέσχε τὸν Ποιητήν. Ἡ ἀπαγόρευσις αὐτῇ ἐστέρει αὐτὸν τῆς ἡδικῆς τρυφῆς ἐν ᾧ ἐμένυε τὸ πνεῦμα του θωπεύμενον ἀβρῶς ὑπὸ τὸ ἐνθουσιῶδες προσφώνημα τῆς τιμῆς ἢν δημοσίᾳ ἐμαρτύρει αὐτῷ ἡ Ῥώμη, ἡ ἀκόλαστος Ῥώμη, ἡ ὑπὸ τὴν φωνὴν τοῦ Λουκανοῦ συνερ-

χομένη ἐπὶ βραχὺ ὅπως ἐνατενίσῃ τὸ δῦσαν κλέος, καὶ ἀμνήμων εἴται κυλισθῆ καὶ πάλιν εἰς τὸν πηλὸν τῆς διαφθορᾶς. Ἄλλὰ τὸ διάταγμα τοῦ αὐτοκράτορος ἦτο δεινόν, καὶ ὁ Λουκανός, θῦμα ἐν τούτῳ τῆς ταπεινῆς τοῦ Νέρωνος φιλοδοξίας, ὀφειλεν νὰ ύπακούσῃ. Καὶ ἀλγῶν καὶ ἀποδυσπετῶν πρὸς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν ὑπῆκουσεν ὅμως, καὶ ἡ ἐμπεινευσμένη φωνὴ του δὲν ἤκονθη πλέον ἐν τῇ ἐμμελεῖ καὶ ἐνθουσιώδει αὐτῆς ἀρρονίᾳ ψάλλουσα τοὺς ἡρῷκούς χρόνους, καὶ συγκλονίζουσα τὰς διαφθαρείσας συνειδήσεις τῶν ἐκφυλισθέντων τέκνων τῶν πρώτων καὶ μεγαλοψύχων Κυριτῶν.

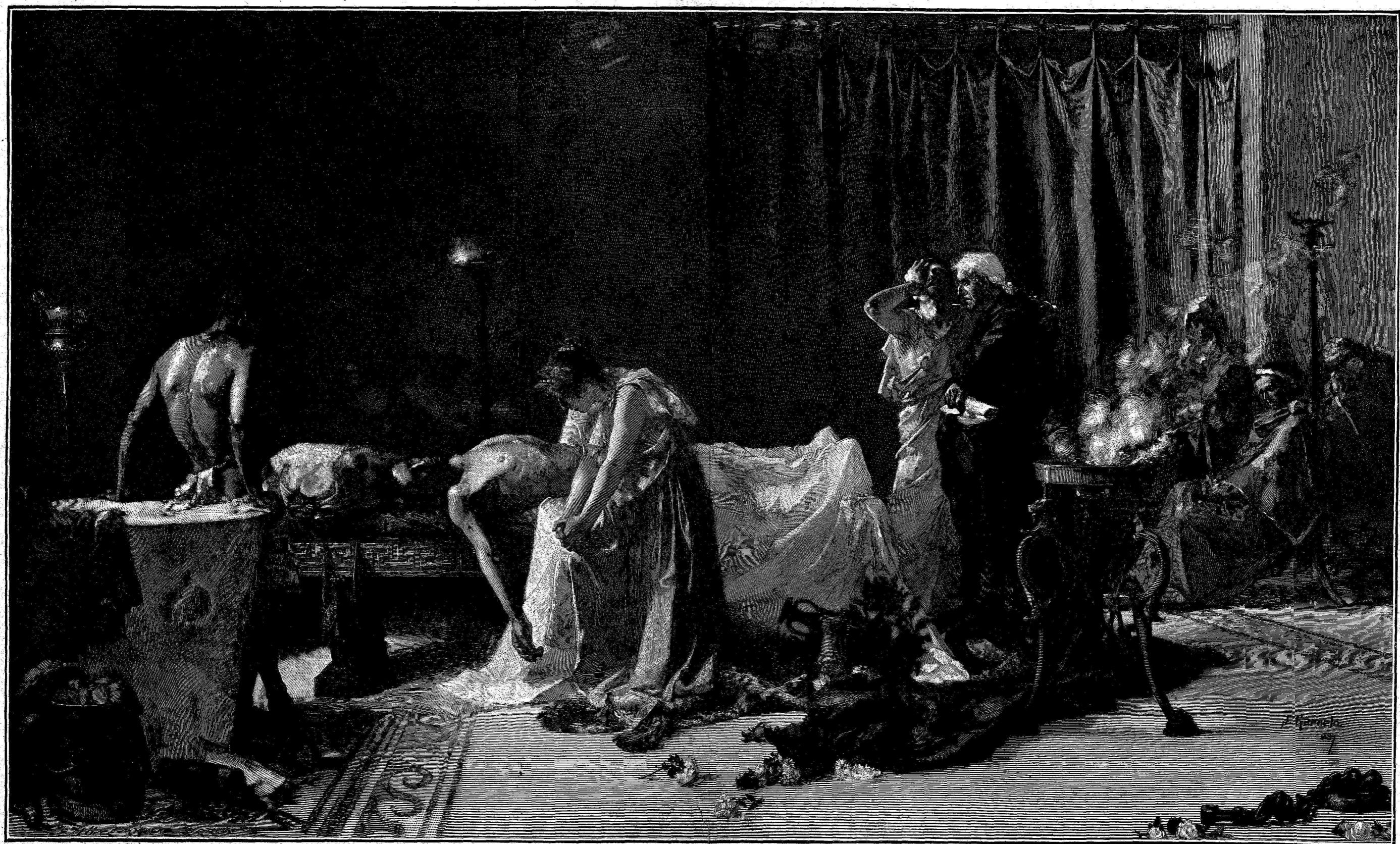
* * *

Τὸ μένος τοῦ Λουκανοῦ συνεκυκάτο οὕτω ἀδιέξοδον καὶ ἀχαλίνωτον ἐντὸς τοῦ στήθους τοι. "Ἡ ἐπρεπε νὰ ἔχορμήσῃ, ἢ ἡ κοχλάζουσα αὐτοῦ βία ἔδει νὰ φονεύσῃ τὸν Λουκανόν. Ἐπῆλθεν τὸ πρῶτον. Τρωθεὶς εἰς τὰ φίλτατα αὐτοῦ αἰσθήματα, ἀδυνατῶν ὁ Λουκανὸς νὰ δρέψῃ δάφνας ποιητικάς δημοσίᾳ ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς Ῥώμης συμπλεκομένας, καὶ ἐμπλεως πάθους προσωπικοῦ κατὰ τοῦ Νέρωνος περιεπλάκη εἰς τὰ δίκτυα συνομωσίας ὑφανθείσης ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Ῥώμης ἀπὸ τοῦ αἰμοβόρου δυνάστου της. "Ηδη πλειστάκις μετέσχεν ὁ Λουκανὸς τῶν νυκτερινῶν διαβογλίων τῶν συνωμοτῶν, καὶ ἐν στιγμῇ ἐλπίδος ἀπατηλῆς ὑπέλαβεν ἐγγίζουσαν τὴν στιγμὴν καθ' ἥν τὸ ἀκόρεστον τέρας, διασχιζόμενον ὑπὸ δολοφονικῆς μαχαίρας, θ' ἀπέτινεν ἐν τῷ ιδιῷ αἵματι τὰ πλήθη τῶν αἱράτων ἀτινα εἰχε χύσει. Ἄλλ' ιδιότροπος μοῖρα ηύνοησε τὸν Καίσαρα. Ο Νέρων ἔγνω τὴν συνωμοσίαν καὶ ταχὺ ἐκπέμπει ἐμπιστον ἀξιωματικὸν ἀγγέλλων εἰς τὸν Λουκανὸν ὅτι ἐπέστη τοῦ θανάτου του ἡ στιγμή. Ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τῆς φονικῆς καὶ ἀνεκκλήτου διαταγῆς ἀνεῦρεν ὁ Λουκανὸς ἀπαν τὸ ψυχικὸν σθένος δί' οὐ ἡ φύσις τὸν εἶχε προκίσει ἀλλ' ὅπερ ὑπνωττε κατὰ στιγμάς ἀφίνων ἀφρούρητον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνδωσασαν πολλάκις εἰς ἀδυναμίας καὶ ματαιότητας συμφυεῖς πρὸς τὴν ἀτέλειαν τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου! Ἡτένισεν ὑπερήφανος τὸν δῆμιον· καὶ ὅτε ἤκουσε παρ' αὐτοῦ ὅτι ὁ Καίσαρ, εὐνοίας ἔνεκα, ἀφίνει αὐτῷ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ θανάτου του, ἐνδίδων εἰς τὸ τρυφηλὸν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς τὸ χαύνωσιν καὶ ἀπόλαυσιν ἀποπνέον παρήγγειλε νὰ παρασκευάσωσι διὰ τὴν γύντα πλούσιον γεῦμα μενδ' ὁ τοῦ Νέρωνος ἡ ἀνθρωποκτόνος ἐντολὴ ἐμελλε νὰ λάβῃ πλήρη τὴν φονικὴν αὐτῆς ἐφαρμογήν.

* * *

Καὶ ἤδη, γλυκεῖα καὶ διάστερος, εἰς πόθους ἄγουσα τὴν καρδίαν, εἰς φεμβασμοὺς μεταρσιούς τὴν ψυχὴν ἐπῆλθεν ἡ ἐσπέρα. Ἡμερος αὐραί ἀρωματιζομένη ἀπὸ τῶν ἀνθέων τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐπαύλεων ψαύει τοῦ Τίβερεως τὸ κῦμα, καὶ συρίζουσα ἐμμελῶς ἐκπνέει εἰς τὰ ὑψη τῶν λόφων τῆς Ῥώμης. Τὸ πᾶν τὴν ὥραν ἐκείνην ἀποτνέει ἥδυπαθειαν. Καὶ τοῦ ἔτους ἡ ὥρα, καὶ τὸ σύστημα τοῦ βίου, καὶ τῆς τρυφηλῆς ἐκείνης κουνωνίας αἱ ἔξεις ὑποκαίουσιν ἀκολάστως καὶ ἐξεπτουσι τῆς ἀπολαύσεως τὰς ὄρμας. Ἡ Ῥώμη πᾶσα πλανᾶται εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰς ἐπαύλεις, εἰς τοῦ Τίβερεως τὰς ὄχθας, εἰς τὰ πλούσια δημόσια ἐνδιαιτήματα, ὅπου τραυματίζεται ἡ αἰδώς καὶ κυριαρχεῖ τῶν αἰσθήσεων τὸ ὄλισθημα. Κατὰ τοιαύτην νύκτα, ὅτε

9*

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑΝΟΥ.

Εικόνα ύπο José Garnelo.

τὸ πάν δργὰ εἰς ἡδονήν, θὰ ἀποθάνῃ ὁ Λουκανός, τῆς Φαρσαλιάδος ὁ ἐμπεπνευσμένος ἀοιδός, ἡδικωτέρας κοινωνίας τέκνον, διὰ τῶν ἐπῶν αὐτοῦ διστάρενος πρὸς τὴν φαύλην ἐποχὴν καὶ ἦν ἔξη, καὶ διὰ τῆς πτήσεως τοῦ πνεύματος αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκηλιδώτων καὶ ἀνδρικῶν ἐμπνεύσεων τοῦ τέκνον ἀλλων χρόνων, ὅτε ἡ Ἀρετὴ τῇ Ἐλευθερίᾳ ἡ Πατρίς ἀπετέλουν τὸν τρίπονταν ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο τῆς Ῥώμης τὸ καθέστως. Ἀγρυπνος ἀστυνομεύει τὸν οἶκον τοῦ Νέρωνος ὁ ἐντεταλμένος. ἀξιωματικός, καὶ ὁ αἱμοδιψῆς δῆμος, ἡλιδίως ἀπαδές ἀπὸ τῆς φονικῆς αὐτοῦ λειτουργείας στρέφων τὸ βλέμμα, ἀναμένει τὴν ἄραν καθ' ἥν ὅταν σχίση τὰ σπλάγχνα τοῦ θύματος ἐπ' ἀλλην δομίαν ἀποστολὴν μεταβαίνων μετὰ μικρόν. Πρόνοια ματαία! Τὸ σῶμα τοῦ Λουκανοῦ δὲν ὅταν ἔιξη ὁ σιδηρος τοῦ δημίου. Τοῦ θανάτου ἡ χειρ ὅταν κλείσῃ τοὺς φλογεροὺς ὄφθαλμούς του, ἀλλ' ἐξ' αὐτοῦ τοῦ ιδίου προκαλούμενη. Αὐτόχειρ, αὐτόχειρ κατὰ παραχώρησιν τοῦ Αὐτοκράτορος, τὸ ἔθος ἀδλίας ἐποχῆς ἀκολουθῶν ὅταν ἀποθάνῃ ὁ Λουκανός. Ακράζει τὸ δεῖπνον καὶ πᾶσα πρόσδος αὐτοῦ σημειοῖ τὸ πέρας τοῦ βίου τοῦ Λουκανοῦ. Φιλάνθρωπος ὑπόκρισις ἀποκρύπτει ἀπὸ τῆς συζύγου του Πολίας, ἀπὸ τοῦ θείου του Σενέκα, ἀπὸ τῶν φίλων καὶ οἰκετῶν αὐτοῦ τὸ παραισκευαζόμενον τραγικὸν τέλος. Πυκνοὶ ἀνέρχονται ἥδη εἰς τὴν κεφαλήν, σκιάζοντες τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος, οἱ ἀτροὶ οἴνου γενναίου. Ἡ εὐθυρία εἶναι πλήρης, οἱ δαιτυμῶνες θύουσιν εἰς τὸν Διόνυσον, ἀλλ' αἴφνης σκυθρωπάζει ὁ Λουκανός καὶ ἡ χειρ του σκορπίζει μακράν τὸ εὔσορον νέκταρ ὅπερ καταχέει εἰς τὸ κύπελλον αὐτοῦ ὁ ἔκπληκτος οἰνοχόος. Ἡ μορφὴ του Λουκανοῦ ἐλέγχει θανάσιμον ἀθυμίαν, καὶ σπονδὴν θανάτου ὅταν ἔλεγχε τις τὴν ἄρτι ἥν ἀλγεινῶς καὶ σύνοφρυς ἔσπεισεν πόρρω αὐτοῦ ὁ κύκνος τῆς Φαρσαλιάδος. Ἔρραγή ἡ σπαργάνσα ἐκείνη χαρά· ἐσίγησαν τὰ στόματα καὶ πένθος. κατέσχε τὴν πρώην εὐθυμον ὄμηγυριν. Ἐκπεπληγμένοι οἱ κλητοὶ ἀτενίζουσι τὸν Λουκανὸν ὅστις ἔγειρόμενος ἄρχεται ἡρέμα ἀποβάλλων τὴν τήβεννον αὐτοῦ. Θέλει νὰ ἐκδυθῇ. «Ἐις τὸν Βάκχον ἔμυσεν ὑπερμέτρως» λέγουσι πονηρῶς οἱ δαιτυμόνες. Ἀλλ' ἀπροσδόκητον αἰσθημα δέους καὶ προκαταλήψεως σκιάζει τὰς ψυχάς. Ὁ Λουκανός ἐπανάγων τὴν αἰδρίαν εἰς τὸ περίφροντι πρόσωπόν του πειράται νὰ μειδιάσῃ, καὶ μειδιῶν ἀφροντις ἀφαίρει τὴν χλαΐναν τὴν καλύπτουσαν τὰ στέρνα του, ἔγείρει τὴν χειρά του, ἀτενίζει τοὺς φίλους του, ἀναζητεῖ τὸν Σενέκαν, στηρίζει παρατεταμένον βλέμμα πρὸς τὴν Πολίαν, καὶ γοργῶς ψάνει διὰ τῆς δεξιᾶς τὰς φλέβας τοῦ λαιμοῦ καὶ τῶν χειρῶν του. Ἀφρᾶδες ἀναπηδᾷ τὸ αἷμα ἀπὸ τῶν διασχισθεισῶν

φλεβῶν, καὶ καθημαγμένος ὁ Λουκανὸς πίπτει ἐπὶ ἕδρας πολυτελοῦς ἥν σκοπίμως εἶχε θέσει ἐντὸς τῆς αἰδούσης τοῦ συμποσίου. Τοιούτος ἦτο ὁ θάνατος ὃν εἶχεν ἐκλέξει ὁ Ποιητής. Ἐντρομοὶ οἱ δαιτυμόνες, ἐν τῇ φρίκῃ τοῦ θεάματος σκεδάσαντες τοῦ οἴνου τὰς ἀναθυμάσεις, ὀρμῶσι πρὸς τὸ θύμα, ἀλλ' ἥδη τοῦ Νέρωνος οἱ δορυφόροι πληρώσαντες τὴν αἰθουσαν ἀπειργούσι τῶν φίλων τὴν ἀρωγήν, καὶ φιμοῦσι τοῦ στόματος τὴν κραυγήν. Δεινῶς οἰμώζουσα, καὶ πάσης μαχαίρας ὀξύτερον σχίζει τὰς καρδίας μὲ τοὺς ὀλολυγμοὺς αὐτῆς ἡ σύγνοις τοῦ Λουκανοῦ. Συμπλέκει τὰς χεῖρας, περιπτύσσεται τὸ σῶμα ἀφ' οὗ δὲν ἔξελιπεν ἔτι ἡ βραδέως ἐκφεύγουσα ζωή, καὶ μιγνύει τὸν χλιαρὸν ὄμβρον τῶν δακρύων της, πρὸς τὰς σταγόνας τοῦ ἐσχάτου αἵματος τοῦ ἐκχεομένου ἀπὸ τοὺς αἱμοφύρτους τοῦ σώματός του κρουσούντος. Μετὰ σεμνῆς καρτερίας θεωρεῖ τὴν φονικὴν σκηνὴν ὁ Σενέκας, καὶ μόνος ὁ δῆμος ἀσχάλλει ἀθυμῶν ὅτι ἀπώλεσε τὴν εὐκαρίαν νὰ βάψῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ αἷμα τὴν κατάρατον χειρά του!

* * *

Ἐντούτοις νεκροῦνται οἱ ἡμίσθεστοι ὄφθαλμοι τοῦ Λουκανοῦ, καὶ ἀσθενέστατον νῆρα, εἰς ἀραιοτάτας καὶ βραδείας διαφεῦγον σταγόνας, ἀποβάνει ὁ πρώην ἀφρώδης χείμαρος ὁ ὄρμητικῶς ἐξορμήσας ἀπὸ τῶν φλεβῶν τοῦ Ποιητοῦ. Οἱ ἔτοιμοι νὰ δύσωσιν ὄφθαλμούς του ἀποσάμενοι κοπιαδῶς ἀπὸ τῆς συζύγου του στηρίζονται πρὸς κύλινδρον παπύρου ὃν μετὰ στοργῆς ἀναζητεῖ καὶ ἀνευρίσκει ὁ σβεννύμενος ὄφθαλμός του. Ἡ ὥχρα ὅλης του φαιδρούνται καὶ μειδιάμα ἀνθεῖ εἰς τὰ πελιδνά χείλη του. Φαίνεται προσφωνῶν, ἀποχαιρετῶν οίονει, τὸν κύλινδρον ἐκεῖνον ἔνθα ἔγραψε τὴν Φαρσαλιάδα του, ἀτελῆ φεῦ! καὶ ἀποτόμως κλεισθεῖσαν, ἀλλ' ὅπου κατέσπειρεν ἀκτίνας ἀπὸ τὸ σπαργάντος πνεύματός του ἐκπορευθείσας. Τὴν Φήμην, λέγει, τὴν Πολίαν, τὴν Φαρσαλιάδα, ίδου ὅτι ἴγαπτος καὶ ὅτι χαιρετῶ καταλείπων τὸν βίον. Τὰ χείλη του ψιθυρίζουσιν ἔτι στίχους οὓς ἔγραψεν εἰκονίζων ὄπλιτην θνήσκοντα κατ' εἶδος παραπλήσιον τοῦ ιδικοῦ του. Σιγῇ καὶ μετὰ τῆς τελευτῆς τῆς ποιήσεώς του τελευτᾶ καὶ τὴν ζωήν του ὁ Ποιητής. Νεκρὸν τὸ θύμα, πᾶσαν σταγόνα αἵματος ἀποβαλόν, μένει ἥδη ἐκτάδην ἐπὶ τοῦ θρανίου. Οἱ δῆμοι τοῦ Νέρωνος ἀπῆλθον. Ἡ διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος ἐξετελέσθη, καὶ ὑπὸ τοὺς ὄρισμοὺς αὐτοῦ αὐτόχειρ ἀπέθανεν ὁ Λουκανός, ἐπτά μόλις καὶ εἴκοσιν ἀριθμῶν ἐνιαυτούς. Νεότης, Μούσα, Δόξα ἐκάλυψαν μετὰ τῶν ἀνθέων τὸ φέρετρόν του.

Ἐξ Ἀθηνῶν.

ΜΕΤΑΞΥ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

AΦ' ὅτου τὸ βασίλειον τῶν θαυμάτων τοῦ ὑπνωτισμοῦ ἥρχισε νὰ ἔξετάζεται καὶ ὀσημέραι ἐμβριθυνόστερον νὰ διερευνᾶται ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, ἀνεγνωρίσθησαν πολλὰ ψυχολογικὰ φαινόμενα, ἀτινα πρότερον ἐθεωροῦντο ὡς μύθοι καὶ ὡς ἀποκυνήματα τῆς φαντασίας. Διηγήσεις περὶ θαυμάτων ἀπιστεύτων, καθὸ ἀντιβιωνόντων πρὸς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, καθίστανται σήμερον πιθαναὶ καὶ πιστεύται. Οὕτω λόγου χάριν

περιηγηταὶ τινες τῶν Ἰνδιῶν διηγοῦνται ἥμιν ὅτι οἱ Ἰνδοὶ ἀσκηταί, οἱ καλούμενοι Ἰόγγοι, δύνανται νὰ ἐνταφιάζωνται ζωντανοὶ καὶ νὰ μένωσι πολὺν χρόνον τεθαμμένοι ἐν τῇ γῇ, χωρὶς νὰ ἀποθνήσκωσιν.

Τὴν πρώτην καταπληκτικὴν καὶ ἀπίστευτον εἰδῆσιν περὶ τῆς θαυματουργικῆς δυνάμεως τῶν Ἰνδῶν ἀσκητῶν ἔφερεν εἰς τὴν Ἐσπερίαν ὁ Γερρανὸς Μαρτίνος Χονιγβέργερ, ὅστις ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἶχε χρηματίση αὐλ-